

capital is an impulse to improve the efficiency of knowledge management, activation of innovative activity of enterprise and strengthen human and intellectual capital of the company. Effective use of social capital leads to a reduction of transaction costs and acceleration of working processes in the enterprise.

Key words: social capital, concept, organizational development, trust, goodwill, social networks, social norms and values.

Стаття надійшла до редакції 07.04.2015

УДК 330.341

Пономаренко Тетяна Вадимівна*

ЕВОЛЮЦІЯ КОНЦЕПЦІЇ КОРПОРАТИВНОЇ СТІЙКОСТІ

Анотація. У статті актуалізовано проблематику ототожнення категорій «стійкий розвиток», «стійкий розвиток корпорацій», «корпоративна стійкість». Встановлено, що сучасне змістовне наповнення останньої має обмежений та атрибутивний характер. Досліджено еволюцію концепції корпоративної стійкості, в рамках якої виокремлено етапи її становлення та теоретичної аргументації; розвитку у взаємозв'язку з аналогічними за змістовним наповненням соціально-орієнтованими концепціями; органічний симбіоз з сучасними управлінськими концепціями. Визначено проблемні аспекти становлення концепції, що обмежують можливості її використання у практиці реального бізнесу.

Ключові слова: стійкий розвиток, корпоративна стійкість, соціальна відповідальність, стейкхолдери, соціально-екологічна діяльність.

Вступ. Масштабні дослідження економічної стійкості характерні для періоду глобальних енергетичних криз (1973—1979 рр.), коли вперше гостро постала проблема обмеженості природних ресурсів. Їх результати сформували базис концепції стійкого розвитку (*sustainable development*), що орієнтована на забезпечення гармонізації взаємовідносин суспільства та навколишнього середовища. Понятійний апарат парадигми стійкого розвитку поглиблений у працях Д. Деневізюка, Г. Дейлі, Р. Констанці, Б. Євінга, А. Ріда, А. Гейлі, Д. Львова, Д. Медоуза, Й. Рондерса, А. Урсула, К. Холінга. Актуальність і важливість цієї проблематики, а також необхідність її адаптації до рівня підприємств зумовили появу широкого спектру економічних напрямів, репрезентованих у працях Д. Вуд, Т. Ділліка, Дж. Елінгтона, М. Каптейна, А. Конрада, М. Ленджера, А. Мартінуці, Дж. Уемпа, Н. Фінча, К. Хокертса, Р. Штойера та інших. Однак, на сьогодні як у науковому, так і в бізнес-середовищі терміни «стійкий розвиток» (*sustainable development*), «стійкий розвиток корпорацій» (*corporatesustainable development*), «корпоративна стійкість» (*corporatesustainability*) розглядаються переважно в якості синонімів, що підтверджують результати досліджень Ч. Марревіка [1, с. 102]. Унаслідок цього виникає класична проблема підміни понять, що унеможливлює розроблення ефективного управлінського інструментарію забезпечення корпоративної стійкості.

* Пономаренко Тетяна Вадимівна — канд. екон. наук, доцент кафедри обліку та фінансів Міжнародного науково-технічного університету імені академіка Юрія Бугая, dvnz@inbox.ru

Постановка задачі. Термінологічна невизначеність проблемного поля дослідження доводить об'єктивну необхідність систематизації основних етапів еволюції концепції корпоративної стійкості, поглиблення її змістовного наповнення у відповідності з сучасними потребами управлінської практики та встановлення її взаємозв'язку з домінуючими на сьогодні соціально-орієнтованими концепціями розвитку бізнесу.

Результати. Фундатором концепції корпоративної стійкості є Дж. Елкінгтон. У 1994 році він ввів поняття «триєдиного підсумку» (*triplebottomline; TBL*), формування якого ґрунтувалося на економічних, соціальних та екологічних аспектах функціонування компанії [2, с. 91]. Це зумовило зміщення аналітичних акцентів з фінансово-економічного (в рамках системи фінансового результату «*financial-bottomline*») до соціально-економічного виміру [3, с. 406]. Подальший розвиток економічна сутність корпоративної стійкості отримала у роботах М. Каптейна, Дж. Уемпа, Т. Діллака, К. Хокертса, Р. Штойєра, М. Ленджера, А. Конрада, А. Мартінуці (табл. 1).

Таблиця 1

ТРАКТУВАННЯ СУТНОСТІ КАТЕГОРІЇ «КОРПОРАТИВНА СТІЙКІСТЬ»

Автор	Трактування
Дж. Елкінгтон, 1994, [2, с. 92]	Корпоративна стійкість забезпечується не лише довгостроковим розвитком компанії, а й практичною реалізацією заходів з підвищення життєздатності екосистем, співтовариств та економіки
М. Каптейн, Дж. Уемп, 2001, [4, с. 93]	Корпоративна стійкість — баланс економічної, екологічної та соціальної відповідальності, індикатор довіри всіх зацікавлених сторін компанії
Т. Діллак, К. Хокертс, 2002, [5, с. 131]	Корпоративна стійкість — задоволення прямих та опосередкованих інтересів зацікавлених сторін компанії (акціонери, співробітники, споживачі та ін.), що не протирічить потребам майбутніх поколінь
Р. Штойєр, М. Ленджер, А. Конрад, А. Мартінуці, 2005, [6, с. 265]	Корпоративна стійкість — це модель, якою керуються корпорації у своїй економічній, соціальній та екологічній діяльності у короткостроковій і довгостроковій перспективі

Ми навмисно обмежилися виключно лише запропонованими визначеннями, оскільки у подальші роки змістовне наповнення категорії «корпоративна стійкість» не зазнало значних еволюційних змін і у сучасній транскрипції ототожнюється переважно з досягненням цілей соціально-екологічного розвитку, орієнтованого на задоволення інтересів зацікавлених сторін. Її забезпечення визначається переважно зовнішніми умовами: державною політикою, стандартами, вимогами зі сторони клієнтів і соціуму.

Цільові орієнтири корпоративної стійкості маже повністю тотожні категорії «стійкий розвиток», який у загальноживаному трактуванні визначається як розвиток, що задовольняє поточні потреби, не загрожуючи можливостям майбутніх поколінь задовольняти свої. На сьогодні запропоновано близько ста конкуруючих версій визначення «стійкого розвитку». Не зважаючи на певні варіації, вони цілком відповідають ключовим елементам визначених Комісією Г.Х. Брундланд. При цьому, багато науковців визначають некоректність перекладу терміну «*sustainabledevelopment*» українською мовою, вважаючи його лінгвістичним нон-сенсом. Альтернативними варіантами перекладу є: припустимий розвиток; розвиток, що узгоджений зі станом навколишнього середовища; розвиток, що зберігає

цілісність; підтримуючий розвиток; невиснажливий розвиток; розвиток, що підтримує рівновагу з навколишнім середовищем; самопідтримуючий розвиток. Переклад терміну не змінює суть проблеми, оскільки, важливим є не стільки словосполучення, скільки його змістовне наповнення.

Фактично стійкий розвиток спочатку асоціювався з глобальним рівнем. Дж. Елінгтону вдалося інтерпретувати його макроконцепцію до мікрорівня. Однак, при цьому категорія «стійкий розвиток» почала застосовуватися і на рівні первинних суб'єктів господарювання, що сприяло появі словосполучення «стійкий розвиток корпорацій» та не зняло термінологічного перевантаження у предметній сфері дослідження. Крім цього значного поширення набула і сформована у 50-х роках XX ст. концепція соціальної відповідальності (*Corporate Social Responsibility*), яка визначила моральні принципи взаємодії бізнесу та суспільства. По суті, вона виступила базисом концепції корпоративної стійкості та надала імпульс розвитку також таких концепцій як: концепція корпоративної соціальної сприйнятливості (*Corporate Social Responsiveness*); концепція зацікавлених сторін (*Stakeholder Concept*) і концепція корпоративного громадянства (*Corporate Citizenship*). Практична орієнтованість останньої полягає у тому, що «корпораціям пропонується не стільки погоджуватися із закликами науковців ставати більш «соціально відповідальними», скільки формувати власну програму корпоративного громадянства» [7, с. 111]. Близьке змістовне навантаження має також і корпоративна соціальна сприйнятливість, що передбачає реагування на суспільні вимоги за рахунок конкретних управлінських процесів.

Стейкхолдерський підхід дозволяє розглядати стійкий розвиток корпорацій через призму трьох вимірів [8, с. 66-90]: 1) нормативний, що ідентифікує спектр питань, які знаходяться у сфері корпоративної уваги та пов'язані з інтересами зацікавлених сторін; 2) інструментальний, що визначає в якій мірі питання стійкого розвитку можуть бути реалізовані за допомогою взаємодії зі стейкхолдерами; 3) дескриптивний, що формує перелік питань, які необхідно вирішувати для задоволення інтересів зацікавлених сторін.

На нашу думку, органічне доповнення концепції корпоративної стійкості концепцією зацікавлених сторін дозволяє:

- 1) персоніфікувати моральну відповідальність, співвіднесену не з суспільством в цілому, а з конкретними стейкхолдерами;
- 2) подолати протиставлення бізнесу та суспільства;
- 3) посилити роль прагматичної методології дослідження, що усуває протиріччя нормативним та позитивним підходами та більш коректно враховує невизначеність зовнішнього середовища у різних контекстах;
- 4) інтерпретувати як процеси забезпечення корпоративної стійкості, так і підходи до оцінювання їх результатів.

З огляду на вищезазначене, на сьогодні сформувався широкий спектр соціально-орієнтованих концепцій бізнесу, які у науковій літературі ідентифікуються як альтернативні. Так, Н. Фінч диференціює їх за пріоритетністю видів капіталу: стійкий розвиток зумовлений домінуванням екологічного капіталу (*Natural capital*); корпоративна стійкість — економічного (*Economic capital*); корпоративна соціальна відповідальність — соціального (*Social capital*) [9]. Р. Штойер, М. Ленджер, А. Конрад та А. Мартінуці їх відмінності, в першу чергу, вбачають у часовому діапазоні: стійкий розвиток розглядається авторами у проміжку кількох поколінь; корпоративна стійкість орієнтована на забезпечення потреб існуючих та майбутніх зацікавлених сторін; корпоративна соціальна відповідальність враховує

виключно їх поточні потреби [6, с. 274]. Зазначимо, що відносно короткий життєвий цикл організацій свідчить про занадто амбіційний характер цих тверджень. При цьому науковці зазначають, що стійкий розвиток корпорацій пов'язаний з формуванням таких бізнес-стратегій, які одночасно враховують інтереси підприємства та його стейкхолдерів, та орієнтовані на збереження людських та природних ресурсів. Корпоративна стійкість, на думку Р. Штойєра, М. Ленджера, А. Коппа та А. Мартінуці, є моделлю корпоративного розвитку, що враховує коротко- та довгострокові економічні, соціальні та екологічні показники.

Дослідження теоретичної наповненості та практики використання соціально-орієнтованих концепцій дозволяють нам акцентувати увагу на тому, що за своєю сутністю та цільовими установками вони є майже повністю тотожними. Підтвердженням цього може слугувати запропонована Р. Фріменом ідея трансформації корпоративної соціальної відповідальності у «відповідальність компанії перед зацікавленими сторонами», що, на думку автора, більш коректно відображає реальність бізнесу нової формації [10].

Наступним етапом розвитку концепції корпоративної стійкості слід вважати широкомасштабне оприлюднення кількісно-якісної інформації, що відображає еколого-соціальні аспекти функціонування компаній. Так, Індекс глобальної стійкості (*Dow Jones Sustainability World Index, DJSI*), що розраховується з 1999 року, заснований на ретельній оцінці економічних результатів, показників впливу на навколишнє середовище та соціальної діяльності. Користувачами цього індексу є більш ніж 70 фінансових інститутів з 19 країн світу, у розпорядженні яких акумульовані активи на суму близько 8 млрд доларів США. У 2014 році тільки 319 компаній з 2500 компаній світу були внесені загальносвітовий список лідерів індексу Доу-Джонса [11]. На ідеї корпоративної стійкості ґрунтуються також ключові міжнародні стандарти у сфері корпоративної соціальної відповідальності: стандарти нефінансової звітності групи GRI (*Global Reporting Initiative*) та прийнятий наприкінці 2010 року міжнародний стандарт соціальної відповідальності ISO 26000.

Публічна репрезентація рівня корпоративної стійкості орієнтована на різні групи стейкхолдерів, серед яких пріоритетними є потенційні інвестори, що зацікавлені у вкладенні фінансових ресурсів у компанії та здатні створювати цінність у довгостроковому періоді. Результати досліджень свідчать, що компанії, які проводять систематичну діяльність в сфері формування відповідних звітів, мають оцінку в рамках індексу Каплана-Зінгалеса на 0,6 пунктів нижче, ніж ті, що не приділяють достатньо уваги нефінансовій звітності. Публічне представлення результатів корпоративної стійкості також дозволяє компаніям мінімізувати екологічні та соціальні ризики, що впливає на зростання їх вартості та фінансової стійкості. Для багатьох корпорацій основним спонукальним мотивом підготовка вищезазначених звітів є зростання світового ринку соціально відповідальних інвестицій.

Таким чином, основний мотив оприлюднення звітності в сфері корпоративної стійкості полягає, в першу чергу, у підвищенні ділової репутації компанії та довіри до неї з боку зацікавлених сторін. Відповідно, корпоративна стійкість трансформується в атрибут успішного бізнесу, що володіє високим стратегічним потенціалом. Здатність інтегрувати в управлінську практику таких аспектів як екологічний менеджмент, споживча лояльність та корпоративна етика дозволяє зробити висновок про зростання значення стійкості у формуванні цінності корпорації.

Подальший розвиток концепції корпоративної стійкості відбувався на основі симбіозу з концепцією динамічних здатностей та ресурсною концепцією. Завдяки дослідженням С. Харта, остання привнесла у забезпечення стійкості компанії наступні елементи: конкретні екологічні стимули, відповідні їм стратегічні здатності та ключові ресурси (постійні покращення, інтеграцію зацікавлених сторін, моральні цінності), а також релевантні їм конкурентні переваги [12]. На думку вченого, саме загрози навколишньому середовищу є стимулом до розвитку нових ресурсів та здатностей: «Цілком ймовірно, що конкурентні переваги компанії у найближчому майбутньому визначатимуться її здатністю до управління екологічно стійкою економічною діяльністю» [12, с. 991]. Натурально-ресурсний погляд на підприємство дозволив С. Харту побудувати логічний ланцюг «принципи-процеси-результати», відповідно до якого соціально-екологічна відповідальність виступає не лише передумовою формування стратегічної здатності до стійкості, а й наслідком відповідної конкурентної поведінки. Відповідно до наукового доробку Б. Хастеда та Д. Аллена, ресурсні передумови стійкості визначаються здатністю корпорації до гармонічного формування портфелю активів; випередженню конкурентів у придбанні стратегічно важливих ресурсів; отриманні репутаційних переваг; створенні додаткової цінності [13, с. 596].

Концепція динамічних здатностей пов'язує задоволення інтересів стейкхолдерів з генеруванням організаційного багатства (цінності), як результуючого показника діяльності корпорації, що уособлює у собі всі її активи, компетенції та здатності» [14, с. 36]. Зацікавлені особи здатні впливати на конкурентні позиції компанії, визначати рівень її еколого-соціальної орієнтації. Підтримування динамічної взаємодії з основними стейкхолдерами на сьогодні є ключовою компетенцією менеджменту та основним засобом досягнення стійких конкурентних переваг підприємством. Розвиток динамічних здатностей акумулює інноваційний потенціал корпорації, орієнтований на підтримку корпоративної стійкості. Це створює соціальні можливості як «комерційно вигідні напрями діяльності, що дозволяють підтримувати екологічну та соціальну стійкість».

Проведене дослідження є підставою для сформування перелік ключових проблемних питань становлення концепції корпоративної стійкості:

- по-перше, відсутнє чітке розмежування між трактуваннями корпоративної стійкості, стійкого розвитку корпорацій, корпоративної соціальної відповідальності;
- по-друге, варіативними є підходи до місця і ролі корпоративної стійкості у забезпеченні позитивної траєкторії розвитку суб'єктів господарювання: деякі науковці визначають цю концепцію як концепцію другого порядку по відношенню до концепції соціальної відповідальності бізнесу, інші вважають, що саме соціальна відповідальність формує передумови для корпоративної стійкості;
- по-третє, орієнтація на корпоративну стійкість як атрибут успішного бізнесу акцентує увагу виключно на презентації певних результатів, що випускає з поля зору дослідників процеси їх формування.

На нашу думку, словосполучення «стійкий розвиток» перевантажує понятійно-категоріальний апарат економічної науки, оскільки не розкриває антагонізм стабільності функціонування і прогресивних змін діяльності корпорації. Більш коректним є застосування терміну «стійкість розвитку», що системно та комплексно характеризує постійність і безперервність позитивних змін з метою переходу підприємства на якісно новий рівень функціонування.

Висновки. Проведені дослідження свідчать про динамічний характер концепції корпоративної стійкості. Основними етапами її становлення визначено такі: 1)

становлення та теоретична аргументація концепції; 2) розвиток концепції у взаємозв'язку з аналогічними за змістовним наповненням соціально-орієнтованими концепціями; 3) органічний симбіоз з сучасними управлінськими концепціями.

Не заперечуючи важливість цільової спрямованості традиційного розуміння корпоративної стійкості як в аспекті морально-етичних, так і економічних передумов розвитку бізнесу, автор наголошує на її фрагментарній змістовності. Результати дослідження корпоративної стійкості, представлені на сьогодні у науковому просторі, дозволяють констатувати їх вузько аспектну спрямованість, що відображає лише окремі сторони такого багатопланового явища як стійкість. Відповідно, у практиці реального бізнесу формуються виключно локальні стратегії її забезпечення, які не достатні для затвердження об'єктивного статусу поняття «корпоративна стійкість». Саме поглиблення сутності корпоративної стійкості є предметом подальших авторських досліджень.

Література

1. Marrewijk M. Concepts and Definitions of CSR and Corporate Sustainability: between Agency and Communion / M. Marrewijk // *Journal of Business Ethics*. — 2003. — Vol. 44. — N 2. — P. 95—105.
2. Elkington J. Towards the Sustainable Corporation: Win-Win-Win Business Strategies for Sustainable Development / J. Elkington // *California Management Review*. — 1994. — Vol. 36. — N 2. — P. 90—100.
3. Visser W. The A to Z of Corporate Social Responsibility / W. Visser, D. Matten, M. Pohl, N. Tolhurst // London: A John Wiley & Sons, Ltd., 2010. — 470 p.
4. Kaptein M. Sustainability management, balancing conflicting economic, environmental, and social corporate responsibilities / M. Kaptein, J. Wempe // *Journal of Corporate Citizenship*. — 2001. — Vol. 1. — N 2. — P. 91—106.
5. Dyllick T. Beyond the Business Case for Corporate Sustainability? / T. Dyllick, K. Hockerts // *Business Strategy and the Environment*. — 2002. — N 11. — P. 130—141.
6. Steurer R. Corporations, Stakeholders and Sustainable Development I: A Theoretical Exploration of Business Society Relations / R. Steurer, M. Langer, A. Konrad, A. Martinuzzi // *Journal of Business Ethics*. — 2005. — Vol. 61. — N 3. — P. 263—281.
7. Matten D. Behind the Mask: Revealing the True Face of Corporate Citizenship / D. Matten, A. Crane, W. Chapple // *Journal of Business Ethics*. — 2003. — Vol. 45. — N 1/2. — P. 109—120.
8. Donaldson T. The Stakeholder Theory of the Corporation: Concepts, Evidence, and Implications / T. Donaldson, L. Preston // *Academy of Management Review*. — 1995. — N 20. — P. 65—91.
9. Finch N. The Motivations for Adopting Sustainability Disclosure / N. Finch // SSRN. — MGSM Working Paper No. 2005-17 [Електронний ресурс] — Режим доступу: : http://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=798724
10. Freeman R. New Approach to CSR: Company Stakeholder Responsibility / R. Freeman, S. Velamuri // *Corporate Social Responsibility: Reconciling Aspiration with Application* / Ed. by A. Kakabadse, M. Morsing. — N.Y.: Palgrave Macmillan. — 2006. — P. 9—23.
11. Member of index Dow Jones Sustainability Indices in Collaboration with RobecoSAM» [Електронний ресурс] — Режим доступу: . Sustainability_Indices_Press_Release.aspx
12. Hart S. A Natural-Resource-Based View of the Firm / S. Hart // *Academy of Management Review*. — 1995. — Vol. 20. — N 4. — P. 986—1014.
13. Husted B. Strategic Corporate Social Responsibility and Value Creation among Large Firms / B. Husted, D. Allen // *Long Range Planning*. — 2007. — N 40. — P. 594—610.
14. Post J. Redefining the Corporation: Stakeholder Management and Organizational Wealth / J. Post, L. Preston, S. Sachs. — Palo Alto, CA: Stanford University Press, 2002. — 143 p.

References

1. Marrewijk, M. «Concepts and Definitions of CSR and Corporate Sustainability: between Agency and Communion» *Journal of Business Ethics*, vol. 44, no 2 (2003): 95–105.
2. Elkington, J. «Towards the Sustainable Corporation: Win-Win-Win Business Strategies for Sustainable Development» *California Management Review* vol. 36, no 2: (1994): 90–100.
3. Visser, W., Matten, D., Pohl, M., Tolhurst, N. (2010) *The A to Z of Corporate Social Responsibility*. London: A John Wiley & Sons, Ltd., Publication (in Eng).
4. Kaptein, M., Wempe, J. «Sustainability management, balancing conflicting economic, environmental, and social corporate responsibilities» *Journal of Corporate Citizenship*, vol. 1, no 2 (2001): 91–106.
5. Dyllick, T., Hockerts K. «Beyond the Business Case for Corporate Sustainability» *Business Strategy and the Environment*, no 11 (2002): 130–141.
6. Steurer, R., Langer, M.E., Konrad, A., Martinuzzi, A. «Corporations, Stakeholders and Sustainable Development: A Theoretical Exploration of Business Society Relations» *Journal of Business Ethics* (2005), vol. 61, no.3: 263–281.
7. Matten, D., Crane, A., Chapple, W. «Behind the Mask: Revealing the True Face of Corporate Citizenship» *Journal of Business Ethics*, vol. 45, no 1/2 (2003): 109–120.
8. Donaldson, T., L.E. Preston «The Stakeholder Theory of the Corporation: Concepts, Evidence, and Implications» *Academy of Management Review*, no 20 (1995): 65–91.
9. Finch, N. «The Motivations for Adopting Sustainability Disclosure» *MGS Working Paper*, no. 2005-17 (2005).
11. Freeman, R., Velamuri, S. «New Approach to CSR: Company Stakeholder Responsibility» *Corporate Social Responsibility: Reconciling Aspiration with Application* (2006): 9-23.
12. «Member of index Dow Jones Sustainability Indices in Collaboration with RobecoSAM». — http://www.ricoh.ru/about-icoh/Ricoh_Russia/press/news/2014/Ricoh_Dow_Jones_Sustainability_Indices_Press_Release.aspx (2014).
12. Hart, S. «A Natural-Resource-Based View of the Firm» *Academy of Management Review*, vol. 20, no 4 (1995): 986–1014.
13. Husted, B., Allen, D. «Strategic Corporate Social Responsibility and Value Creation among Large Firms» *Long Range Planning*, vol. 40 (2007): 594–610.
14. Post, J., Preston, L., Sachs, S. (2002) *Redefining the Corporation: Stakeholder Management and Organizational Wealth*. Palo Alto, CA: Stanford University Press (in Eng).

ЭВОЛЮЦИЯ КОНЦЕПЦИИ КОРПОРАТИВНОЙ УСТОЙЧИВОСТИ

Пономаренко Т.В., канд. экон. наук,
доцент кафедры обліку
та фінансів Міжнародного науково-
технічного університету
імені академіка Юрія Бугая

Аннотация. В статье актуализирована проблематика отождествления категорий «устойчивое развитие», «устойчивое развитие корпораций», «корпоративная устойчивость». Установлено, что современное содержательное наполнение последней имеет ограниченный и атрибутивный характер. Исследована эволюция концепции корпоративной устойчивости, в рамках которой выделены три этапа: первый — становления и теоретической аргументации; второй — развития во взаимосвязи с аналогичными по содержательному наполнению социально ориентированными концепциями; третий — органичный симбиоз с современными управленческими концепциями. Определены проблемные аспекты становления концепции, ограничивающие возможности ее использования в практике реального бизнеса.

Ключевые слова: устойчивое развитие, корпоративная устойчивость, социальная ответственность, стейкхолдеры, социально-экологическая деятельность.

EVOLUTION OF THE CONCEPT OF CORPORATE SUSTAINABILITY

Ponomarenko T., PhD,
International Science and Technical
University named after Yuriya Bugaya

Abstract. The article to mainstream identifying the categories of «sustainable development», «sustainable development corporations», «corporate sustainability». Indicated that they have a highly conditional difference in the content. Corporate sustainability is defined as the balance of economic, environmental and social responsibility. It is an indicator of confidence of stakeholders. It is proved that corporate sustainability today is limited. Acts as an attribute of a successful business. The evolution of the concept of corporate sustainability. Three main stages. The first stage — formation and theoretical reasoning. The second stage — the development in relation to the concept of social responsibility, corporate social responsiveness, corporate citizenship, and the concept of stakeholders. The third stage — original symbiosis with modern management concepts (resource concept, the concept of dynamic capabilities). Identify problematic aspects of the formation of the concept. Set its focus on results rather than process. This limits its use in the practice of real business.

Key words: sustainable development, corporate sustainability, social responsibility, stakeholders, social and environmental activities.

Стаття надійшла до редакції 25.03.2015

УДК 330.1: 658

Репіна Інна Миколаївна*

ГЕНЕЗИС РЕЗУЛЬТАТУ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА НА ШЛЯХУ ДО ІНВАЙРОНМЕНТАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

Анотація. У статті розглянуто постулати інвайронментальної економіки, яка враховує динаміку економічної системи та обмеження природного відтворення економічних ресурсів і формує парадигму соціально-відповідального управління суб'єктами господарювання за тріадної моделі «споживач ↔ підприємство ↔ довкілля». Запропоновано математичний опис результату діяльності підприємства за умови впровадження виробничого, маркетингового та соціально-відповідального управління. Розглянуто цінності та систему показників оцінювання результативності діяльності підприємства за інвайронментальної економіки.

Ключові слова: ресурси, інвайронментальна економіка, модель підприємства, різновид управління, конвергенція, результативність діяльності підприємства.

Вступ. Сучасний етап взаємодії людства з довкіллям характеризується широкомасштабним використанням його ресурсів. Взаємодія суспільства та природи —

* Репіна Інна Миколаївна — доктор економічних наук, доцент, професор кафедри економіки підприємств, ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана», rephouse@mail.ru